

The entire program is dedicated by Ellen Warner and Jeff Lipton in memory of Freda Warner z”l, פריידיע בת חיים יהודה לייב וחייה רויוע, for her twelfth yahrtzeit

This class is dedicated by Ruth and Irwin Diamond לזכר נשמת חיה צירל בת ר' דוד זצ”ל

1. Recorded classes on Shemuel <https://www.yutorah.org/search/?teacher=81072&collection=7391>

2. Background

- 13:1-7 Yehonatan catalyzes war with the Philistines, and the people panic
13:8-14 Shaul brings offerings, but he was supposed to wait for Shemuel; he is condemned by Shemuel
13:15-14:1 The Jews are outnumbered, and have no real weapons
14:2-14 Yehonatan and his aide attack a Philistine outpost and rout them
14:15-23 Shaul and the nation rally and attack the Philistines, who flee

Shaul decrees a fast

3. Shemuel I 14:23-24 (adapted from Koren tr. c/o sefaria.org)

(כג) ויושע ד' ביום ההוא את ישראל והמלקמה עברה את בית און: (כד) ואיש ישראל נגש ביום ההוא ויאכל שאול את העם לאמר ארור האיש אשר לא יאכל לחם עד הערב ונקמתי מאיבי ולא טעם כל העם לחם:

So the Lord saved Yisrael that day: and the battle passed beyond Bet-aven. And the men of Yisrael were distressed that day: for Shaul had adjured the people, saying, Cursed be the man that eats any food until evening, that I may be avenged on my enemies. So none of the people tasted any food.

4. Don Isaac Abarbanel (15th-16th century Portugal/Spain/Italy), Commentary to Shemuel I 14:24

וכדי שלא יהיו טרודים במאכל ולא יפסיקו המלחמה השביע שאול את העם לאמור ארור האיש אשר יאכל לחם עד הערב, באופן שכל היום נתעסק במלחמה...

And so that they would not be distracted with the food and would not halt the war, Shaul made the nation swear, saying, "Cursed is the one who will eat bread before evening," such that they could pursue the war all day...

5. Rabbi Meir Leibush Wisser (Malbim, 19th century Eastern Europe), Commentary to Shemuel I 14:24

וכפי הסברא היו מתענים ביום ההוא כמו שהיה דרכם בכל עת צרה, ועתה כי נושעו הותר להם לאכול ע"פ הדין, וגזר שאול בל יאכלו כי עוד אין התשועה שלמה עד ישיית אויביו הדום לרגליו...

ויש סברה שהיתה גזרתו גזירת תענית, שיתענו כל היום כדי שזכות ענוים ותשובתם תועיל אל שינקמו מאויביהם. וישראל החמירו על עצמם בשני ענינים, א' ולא טעם כל העם לחם, אף טעימה בעלמא... ב' "וכל הארץ באו ביער ויהי דבש על פני השדה" הגם שדבש אינו בכלל לחם:

Logically, they fasted that day as they normally did in times of trouble. Now, when they were saved, eating was legally permitted for them, but Shaul decreed not to eat, for the salvation was not yet complete to the point that he would set his enemies as a stool for his feet...

One could contend that he decreed a fast, to fast all day so that the merit of their suffering and their repentance would help them avenge themselves upon their enemies. And Israel were more strict upon themselves in two ways: (1) The nation did not taste lechem, even a taste... (2) "And the entire land came into the forest, and there was dvash upon the field" even though dvash is not included in lechem.

What happened?

6. Shemuel I 14:25-45 (Koren tr. c/o sefaria.org)

(כה) וכל הארץ באו בקער ויהי דבש על פני השדה: (כו) ויבא העם אל היער והנה הלך דבש ואין משיגי ידו אל פיו כי ירא העם את השבעה: (כז) ויונתן לא שמע בהשביע אביו את העם וישלח את קצה המטה אשר בידו ויטבל אותה בניצרת הדבש וישב ידו אל פיו ונתארנה עיניו: (כח) ויען איש מהעם ויאמר השבע השביע אביו את העם לאמר ארור האיש אשר יאכל לחם היום ויעף העם: (כט) ויאמר יונתן עכר אבי את הארץ ראו נא כי ארו עיני כי טעמתי מעט דבש הזה: (ל) אף כי לוא אכל אכל היום העם משלל איביו אשר מצא כי עתה לא רבתה מכה בפלשתים:

(לא) ויפכו ביום ההוא בפלשתים ממקמש אילנה ויעף העם מאד: (לב) ויעט העם אל שלל השלל ויקחו צאן ויבקר ובני בקר וישחטו ארצה ויאכל העם על הדם: (לג) ויגידו לשאול לאמר הנה העם חטאים לד' לאכל על הדם ויאמר בגדתם גלו אלי היום אכן גדולה: (לד) ויאמר שאול פצו בעם ואמרתם להם הגישו אלי איש שורו ואיש שיהו ושחטתם בזה ואכלתם ולא תחטאו לד' לאכל אל הדם ויגשו כל העם איש שורו בידו הלילה וישחטו שם: (לה) ויכן שאול מזבח לד' אתו החל לבנות מזבח לד':

(לו) ויאמר שאול נרדה אחרי פלשתים לילה ונבזה בהם עד אור הבקר ולא נשאר בהם איש ויאמרו כל הטוב בעיניך עשה ס ויאמר הפכה נקרה הלה אל האלקים: (לז) וישאל שאול באלקים הארד אחרי פלשתים התתנם בנד ישראל ולא ענהו ביום ההוא: (לח) ויאמר שאול גשו הלה כל פנות העם ודעו וראו במה היתה הסטאת הזאת היום: (לט) כי חי ד' המושיע את ישראל כי אם ישנו ביונתן בני כי מות ואין ענהו מפל העם: (מ) ויאמר אל כל ישראל אתם תהיו לעבר אחד ואני ויונתן בני נהיה לעבר אחד ויאמרו העם אל שאול הטוב בעיניך עשה: ס (מא) ויאמר שאול אל ד' אלקי ישראל הבה תמים וילכד יונתן ושאול והעם יצאו: (מב) ויאמר שאול הפילו ביני ובין יונתן בני וילכד יונתן: (מג) ויאמר שאול אל יונתן הגידה לי מה עשית ונגד לו יונתן ויאמר טעם טעמתי בקצה המטה אשר בדי מעט דבש הנני אמות: (מד) ויאמר שאול כה יעשה אלקים וכה יוסף כי מות תמות יונתן: (מה) ויאמר העם אל שאול הוונתן מות אשר עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל חלילה חי ד' אם יפל משערת ראשו ארצה כי עם אלקים עשה היום הנה ויפדו העם את יונתן ולא מת:

And all the people came to a wood; and there was honey on the ground. And when the people were come into the wood, behold, a stream of honey; but no man put his hand to his mouth: for the people feared the oath. But Yonatan heard not when his father charged the people with the oath: and he put out the end of the rod that was in his hand, and dipped it in a honeycomb, and put his hand to his mouth; and his eyes were brightened. Then one of the people answered and said, Thy father strictly charged the people with an oath, saying, Cursed be the man that eats any food this day. And the people were faint. Then said Yonatan, My father has troubled the land: see, I pray you, how my eyes have brightened, because I tasted a little of this honey. How much more, if only the people had eaten freely today of the spoil of their enemies which they found? for had there not been now a much greater slaughter among the Pelishtim?

And they smote the Pelishtim that day from Mikhmas to Ayyalon: and the people were very faint. And the people flew upon the spoil, and took sheep, and oxen, and calves, and slew them on the ground: and the people did eat them with the blood. Then they told Shaul, saying, Behold, the people sin against the Lord, in that they eat with the blood. And he said, You have transgressed: roll a great stone to me this day. And Shaul said, Disperse yourselves among the people, and say to them, Bring me here every man his ox, and every man his sheep, and slay them here, and eat; and sin not against the Lord in eating with the blood. And all the people brought every man his ox with him that night, and slew them there. And Shaul built an altar to the Lord: that was the first altar that he built to the Lord.

And Shaul said, Let us go down after the Pelishtim by night, and spoil them until the morninglight, and let us not leave a man of them. And they said, Do whatever seems good to thee. Then said the priest, Let us draw near here to Gd. And Shaul asked counsel of Gd, Shall I go down after the Pelishtim? wilt Thou deliver them into the hand of Yisrael? But he answered him not that day. And Shaul said, Draw near, all you chiefs of the people: and know and see wherein this sin has been this day. For, as the Lord lives, who saves Yisrael, though it be in Yonatan my son, he shall surely die. But there was not a man among all the people that answered him. Then said he to all Yisrael, Be you on one side, and I and Yonatan my son will be on the other side. And the people said to Shaul, Do what seems good to thee. Therefore Shaul said to the Lord Gd of Yisrael, Give a perfect lot. And Shaul and Yonatan were picked: but the people escaped. And Shaul said, Cast lots between me and Yonatan my son. And Yonatan was picked. Then Shaul said to Yonatan, Tell me what thou hast done. And Yonatan told him, and said, I did but taste a little honey with the end of the rod that was in my hand, and, lo, I must die. And Shaul answered, Gd do so and more also: for thou shalt surely die, Yonatan. And the people said to Shaul, Shall Yonatan die, who has wrought this great salvation in Yisrael? Far be it! as the Lord lives, not one hair of his head shall fall to the ground; for he has wrought with Gd this day. So the people rescued Yonatan, that he died not.

7. Don Isaac Abarbanel (15th-16th century Portugal/Spain/Italy), Commentary to Shemuel I 14:40

והסבה בזה אצלי הוא כי הוגד קודם לזה בסתר לשאול שאכל יונתן הדבש, וזה יהיה על ידי האיש אשר ראהו אוכל ושומר לו השבע השביע אביך וגו', ולזה בידיעתו אותו עשה הדבר על ידי הגורל בזה האופן ואומר כי "אם ישנו ביונתן" בחשבו ובידיעתו שיונתן החוטא, ואולי חשב מה שהיה שהעם יפדוהו ממות ורצה להתחסד בעיניהם.

ואפשר עוד לומר שעם היות שלא ידעו, הנה עשה הדבר בזה האופן כדי שיראו כל ישראל שהוא משהו עצמו ויונתן בנו עם כל איש הקטון שבישראל בענין הגורל, ואם יפול עליו ועל בנו יעשה משפט וצדק, ואם יפול על העם יבדיל ביניהם בין שבט ושבט משפחה ומשפחה איש ואיש.

I think the reason is that Shaul had already been told, privately, that Yonatan ate the honey; this came from the man who saw him eat, and who told them, "Your father swore, etc." Therefore, knowing this, he did it via this lottery, in this way, saying "If it is in my son Yonatan," thinking and knowing that Yonatan was the sinner. Perhaps he thought the nation would redeem him from death, and he wished to for them to see him as pious.

Perhaps one could also say that even though he didn't know, he did this in this way so that all Israel would see that he equated himself and his son Yonatan with the smallest in Israel regarding the lottery, and if it would fall on him or on his son he would perform justice, and if it would fall on the nation he would then divide them by tribe, family and man.

What we learn here regarding voluntary fasts

8. Rabbi Levi ben Gershom (Rablag, 13th-14th century France), Commentary to Shemuel II 1 Lesson 5

ה' הוא במדות הוא שראוי לאדם שינהג זריזות בפעולותיו בעת המצאו נעזר בהם מד' ית' ולזה תראה שהשביע שאול את העם שלא יאכלו לחם עד הערב כדי שינהגו בזריזות להכניע הפלשתים... וכבר נמצא שהסכים ד' ית' בזאת ההשבעה ולזה לא ענהו בשאלו בד' מצד מה שעבר יהונתן על זאת השבעה.

The fifth lesson is of character, that one should act with alacrity when it is found that he is helped by Gd. Thus you will see that Shaul swore the nation not to eat food until evening, so that they would act with alacrity to humble the Plishtim... And it is already found that Gd agreed with this oath, and so He did not answer him when [Shaul] inquired of Gd, because Yehonatan had violated the oath.

9. Rabbi Yaakov Yeshayah Blau (21st century Israel), Pitchei Choshen IV 7:10-11

מוזהר הפועל שלא יבטל מעט כאן ומעט כאן, אלא חייב לדקדק על עצמו בזמן... וכן חייב לעבוד בכל כחו...

אין הפועל רשאי לעשות מלאכתו בלילה ולהשכיר עצמו ביום, ולא ירעב ולא יסגף עצמו, מפני ביטול מלאכתו של בעה"ב...

An employee is required not to cease working a little here and a little there; he must take care to be precise regarding times... And he is obligated to work with all of his powers...

An employee may not perform his own work at night and hire himself out by day, and he may not starve himself and cause himself suffering, as this will diminish his work for the employer...

10. Talmud, Taanit 11a-b

אמר שמואל: כל היושב בתענית נקרא חוטא... רבי אלעזר אומר נקרא קדוש... ומי אמר רבי אלעזר הכי? והאמר רבי אלעזר לעולם ימוד אדם עצמו כאילו קדוש שרוי בתוך מעיו, שנאמר!... הא דמצי לצעורי נפשיה, הא דלא מצי לצעורי נפשיה.

Shemuel said: Anyone who fasts is called a sinner... Rabbi Elazar said: He is called holy... But did Rabbi Elazar say this? Didn't Rabbi Elazar say, "One must always view himself as though a holy one is inside him, as it says...! One is where he can pain himself, the other is where he cannot pain himself.

11. Rabbi Shlomo ibn Aderet (14th century Spain), Responsum 4:262

ולסגף אדם עצמו יותר אינו מן הראוי שאין המסוגפין יכולין להתעסק יפה בתלמוד תורה ולא לכיין דעתם יפה למצות...

And paining one's self excessively is inappropriate, for those who are suffering cannot involve themselves in Torah study well, and to focus well on mitzvot...

Review Questions

- 1> Why did Shaul decree this fast?
- 2> How did the people eat inappropriately "on the blood" after the fast?
- 3> How did Yehonatan escape Shaul's sentence for eating?
- 4> How might this story support voluntary fasts?
- 5> How might this story oppose voluntary fasts?